

Lietuvos filosofų draugija ir
Lietuvos edukologijos universiteto
Filosofijos katedra

2017 metų gegužės 5-6 d. kviečia visus besidominčius kalbos problemomis į metinę konferenciją

KALBA IR TIKROVĖ

Jau Antikos mąstytojai atkreipė dėmesį į kalbos fenomeno reikšmę filosofijai. Pirmuoju kalbos filosofijos tekstu Vakaruose tradiciškai laikomas Platono dialogas „Kratilas“, kuriame nužymėtos pagrindinės filosofinio mąstymo apie kalbą gairės. Kalba, mąstymas ir tikrovė nuo Antikos laikų tapo pagrindiniais teminiais poliais, formuojančiais probleminį kalbos filosofijos „trikampį“, todėl kalbos fenomeno prigimties apmąstymas skleidėsi kartu su klausimais apie pačios tikrovės ir mąstymo prigimtį. Vėliau kalbos filosofijos temų laukas pasipildė naujomis aktualiomis temomis, filosofijos akiratyje pasirodžiusiomis Viduramžiais ir Naujaisiais laikais. Ontologinio universalijų statuso klausimas ir svarstymai apie universalios kalbos galimybę atsidūrė šio laikotarpio kalbos filosofijos dėmesio centre. Šiuolaikinėje filosofijoje kalbos prigimties klausimas susiejamas su aktualiomis politinėmis ir socialinėmis problemomis, įgyja aiškiai išreikštą žmogiškąjį matmenį. Struktūralizmo, poststruktūralizmo, semiotikos ir postmodernizmo kontekstuose kalba mąstoma kaip universali įvairių fenomenų konstravimo(si) bei raiškos terpė, ne tik lemianti filosofinio mąstymo būdą, bet ir steigianti pačią žmogiškąją tikrovę (ar esmingai prisidedanti prie jos steigties). W. O. Quine'o mintis apie „kalbinį posūkį“ filosofijoje, nulėmusį filosofijos raidą nuo antrosios XX a. pusės, puikiai atskleidžia kalbos, kaip šiuolaikinio filosofinio mąstymo terpės ir objekto tuo pačiu metu, svarbą bei aktualumą.

Konferencijoje kviečiame svarstyti šias temas:

1. Kalbos filosofija: temos ir problemos;
2. Kalbos semantika, sintaksė ir pragmatika;
3. Referencijos problema;
4. Reikšmė ir prasmė;
5. Struktūralistinės ir poststruktūralistinės kalbos teorijos;
6. Kalba kaip *būties namai*;
7. Kalba ir pasąmonė;
8. Kalba kaip diferencinė struktūra;

9. Kalba ir tylą;
10. Kalba ir ideologija;
11. Kalbos sampratos Vakaruose ir neeuropinėse kultūrose;
12. Gyvūnų kalbos problema;
13. Neverbalinės kalbos problema;
14. Natūralios ir dirbtinės kalbos;
15. Klasikinės ir neklasikinės kalbos teorijos.

Prašome siųsti pranešimų tezes (200-350 žodžių), nurodant savo instituciją ir pareigas, iki **balandžio 5 d.** adresu filosofijos2017@gmail.com. Organizatoriai autoriams atsakys iki balandžio 12 d.

Organizacinis komitetas:

Pirmininkė: prof. dr. Jūratė Rubavičienė. Nariai: Audronė Žukauskaitė, Naglis Kardelis, Vilius Dranseika, Liutauras Degėsys, Miglė Petronytė, Jolanta Saldukaitytė, Marius Vaicekuskas.